

wensen aan, en als geschenk de eerste van een reeks lessen over de natuurlijke historie van de stad Maastricht.

Men vindt de tekst van de redevoeringen in deze aflevering van het maandblad.

Daarna volgde een rondgang langs de vitrines.

Aan de Prins werd een vuursteen aangeboden in de vorm van een dierenfiguur. Ook kreeg hij een zaailing mee van de paardekastanje uit de museumtuin, afkomstig uit de collectie van Dokter De Wever.

Een geanimeerde receptie besloot het feest, tijdens welke namens de directie van de ENCI een kostbare microscoop werd aangeboden door de heer Wolfs. De volgende dagen was het museum vrij toegankelijk voor iedere belangstellende in een zgn. open week. Behalve rondleidingen voor scholen en bezoekers was er een middag voor jonge kinderen met veel doe-activiteiten met planten en dieren; er was een museum-puzzle beschikbaar, en de film "Dag Dieren" van Jo Erkens en Maurice Nijsten werd gedraaid.

De zaterdag stond in het teken van de botanische tuin. Zoals op de herdenking van de 100ste geboortedag van De Wever in Nuth was beloofd, werd aan deze tuin de naam van Dokter De Wever gegeven. Mevrouw Schmedding, echtgenote van de oud-burgemeester van Nuth, en de heer Rutten, burgemeester, verrichtten de doopplechtigheid door het uitzaaïen van het zaad van de Weverkaardc voor de nieuwe naamsteen. De plechtigheid werd opgeluisterd door een toespraak van Dr. van Nieuwenhoven en een concert van de Harmonie van Nuth in de museumtuin.

Op donderdag en zondag kreeg de feestweek extra luister door concerten van ensembles van het conservatorium. Met een druk bezocht weekeinde werd de open week afgesloten.

Het bestuur van het Natuurhistorisch Genootschap wenst het gehele personeel van het museum nogmaals van harte geluk met het nieuwe gebouw en de luisterrijk ingerichte expositie, en veel succes bij toekomstige activiteiten.

WELKOMSTWOORD

door Mr. A. BAETEN, burgemeester

Koninklijke Hoogheid

Het is mij een genoegen U uit naam van de stad, het stadsbestuur en de museumdirectie welkom te heten nu U bereid bent een imposante rol te vervullen bij een gebeurtenis die voor stad, streek en land van grote betekenis is.

Algemeen is bekend dat de problematiek van de ruimtelijke ordening Uw intense belangstelling heeft. De gedachtensprong van ruimtelijke ordening naar een natuurhistorisch museum lijkt groot maar is het geenszins. In een betrekkelijk klein maar zeer

dichtbevolkt land als het onze is behoud van waardevolle elementen van de ons omringende natuur een minstens zo belangrijke functie van ruimtelijke ordening als het doelmatig gebruik van schaarse grond voor het wonen en werken van de mens.

Om iets naar waarde te schatten moet men het kennen. Naarmate men iets beter kent is men tot een beter waardeoordeel in staat.

Kennis van de natuur verder reikend dan oppervlakkige zij het weldadige zintuiglijke waarneming van wat groeit en bloeit en leeft brengt ons tot dieper besef van de waarde der natuur. Ziehier de betekenis van het museum dat U aanstonds, vernieuwd verjongd en uitgebreid weer in dienst van de gemeenschap zult stellen.

Het verheugt mij dat de Vereniging tot Behoud van

Natuurmonumenten en de Stichting Het Limburgs Landschap met welke instellingen het museum zo nauwe betrekking onderhoudt, en wier representanten ik gaarne welkom heet, aan deze heropening hebben willen bijdragen door het inrichten van een tentoonstelling in het kader van de actie Geuldal. Welkom heet ik ook de vertegenwoordigers van rijk en provincie die steunend stuwend en.... subsidiërend hebben veroorzaakt dat wij hier nu samen zijn. De Commissie van Toezicht op het Natuurhistorisch Museum kan ik hier eigenlijk niet welkom heten. Zij is hier immers thuis. Toch wil ik haar leden, hier aanwezig, een ogenblik in het centrum Uwer aandacht plaatsen.

Voor deze commissie betekent deze heropening in zekere zin een afscheid. Binnenkort zal zij als zodanig ophouden te bestaan om opgevolgd te worden door een commissie van advies en bijstand voor het Natuurhistorisch Museum. Als ik de commissie van toezicht nu namens het stadsbestuur van harte dank zeg voor het werk dat zij zoveel jaren in het belang van het museum heeft verricht dan is dat voor haar, zo hoop ik, prettig te horen. Veel prettiger moet het voor haar zijn de voldoening te smaken dat zij zichtbaar en waardeerbaar goed werk heeft verricht.

Museum, museion, is van oorsprong de plaats waar de Musen vereerd werden. Die plaatsen ontwikkelden zich tot centra van kunsten en wetenschappen. De relatie kunsten en wetenschappen heeft zich in Maastricht zelfs in fysiek contact voortgezet. Het is nauwelijks toeval dat de openingszitting van het N.H.M. plaats vindt in de aula van de naaste buur van het museum: het conservatorium. In ons Quartier Latin had het ook kunnen gebeuren bij de andere burens, het Bonnefantenmuseum, de Toneelacademie, de Jan van Eijk-academie of zelfs de R.U.L..

Maar juist bij de naaste buur wordt de muse vereerd die feestelijke klanken kan toevoegen aan een feestelijke gebeurtenis.

Zaterdag 11 juni j.l. was het precies 60 jaar geleden dat het Natuurhistorisch Museum, vijf jaar eerder als provinciaal museum opgezet, een gemeentelijke dienst werd.

Klein en bescheiden begonnen in het voormalige Grauwzusterklooster aan de Heksenhoek - tussen Grauwzusters en heksen bestaat niet de relatie die sommigen erin menen te zien (het klooster bestond uit enkele vroegere particuliere woonhuizen waar een familie Hex zou gewoond hebben) - is het museum eerst stilaan later in stormachtig tempo uitgegroeid tot een belangrijke natuurwetenschappelijk centrum met op sommige gebieden zelfs een internationale reputatie.

Ik herinner mij nog levendig hoe de toenmalige directeur, toen ik in 1953 pas wethouder van onderwijs was geworden, mij bij mijn eerste bezoek aan het museum zwaar epteerde door mij het gastenregister te tonen waarin naast elkaar de handtekening van wetenschappelijk onderzoekers uit Cincinnati, Parijs, Londen en Bologna prijkten.

Door sommigen van zijn collecties is het museum internationaal vermaard, op het gebied van het "Krijt" is het zelfs toonaangevend, men kan er bij de bestudering van de geologische vorming uit het late

Krijttijdperk, wetenschappelijk bekend als het "Maastrichtien" eenvoudig niet aan voorbij.

Het museum waar o.a. wetenschappen als biologie, geologie en paleontologie onderdak vinden was vroeger in hoofdzaak het terrein van een vrij kleine groep specialisten. Tegenwoordig voelt iedereen, jong en oud, geleerd of leergierig, zich hier thuis als een vis in het water of misschien beter als een zeeëgel in het Krijt. De deuren zijn wijd open gezet.

Het museum kent nu drie hoofdfuncties:

de wetenschappelijke: onderzoek, beheer en uitbreiding van collecties.

de educatieve: onderwijs, voorlichting, éducation permanente.

de dienstverlenende: aan andere musea, onderzoekers en particuliere verzamelaars.

De uitbreiding van het takenpakket maakte uitbreiding van de accommodatie noodzakelijk. De directeur Dr. Montagne heeft er vanaf het begin van zijn optreden bij voortduring voor geijverd. Hij beleeft vandaag een dikverdiend gelukkig moment in zijn leven nu dit deel van zijn werk voltooid is. Ik wens hem en al zijn medewerkers toe in het vernieuwde en uitgebreide museum prettig, succesvol en voldoeningsschenkend te werken.

Koninklijke Hoogheid, Dames en Heren

Het was mijn hoofdtaak vanmiddag U te doen blijken hoezeer U ons allen hartelijk welkom bent. Ik hoop daarin te zijn geslaagd.

"EEN VERNIEUWD NATUURHISTORISCH MUSEUM"

door D.G. Montagne

Koninklijke Hoogheid, dames en heren,

Vandaag, bij de her-opening van ons museum, mag ik U iets vertellen over dit vernieuwde instituut en zijn toekomstplannen.

De zeer grote belangstelling voor deze her-opening maakt het onmogelijk U allen in ons eigen zaaltje toe te spreken. Eens te meer beseffen we hoe juist het oude gezegde is over de "goede buur", die beter is dan de "verre vriend". Buurman Hijstek, mag ik U mijn grote dank uitspreken voor het zo bereidwillig ter beschikking stellen van Uw grote conservatorium-zaal deze middag? En voor de medewerking van Uw docenten en leerlingen aan ons programma, vandaag en de volgende dagen?

In de afgelopen jaren hebben we onder ruimtelijk steeds benauwder omstandigheden moeten werken. De in 1964 ontvangen opdracht tot het ontwikkelen van dit museum werd, naarmate we groeiden, moeilijker. Het gevecht, om tot de realisatie van de ruimtelijke uitbreiding te geraken, steeds noodzakelijker. We voelden ons in deze periode vaak als een "bouw-pastoor". Aan eigen wetenschappelijk werk kwamen we niet of nauwelijks toe en de educatieve taak van het museum kon slechts zeer matig uit de verf komen.

Wat dit betekende zullen in de eerste plaats enkele pastoors-vrouwen kunnen beoordelen, die het gevecht om een vernieuwd en vergroot museum na ruim 12¹/₂ jaar van zeer nabij hebben moeten aanzien, of moet ik zeggen "verduren".

Als U straks, na onze rondgang, dit nieuwe geheel een aanwinst voor de stad Maastricht en de provincie Limburg zult vinden, dan dient U hen hiervoor in de eerste plaats te bedanken.